

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

13 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte: Timofti Vladimir

Judecători: Toma Nadejda, Boico Victor,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Druță Boris în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 octombrie 2019 și sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 26 iulie 2019, în cauza penală în privința lui

Cazimir Alexandru XXXXX, născut la
XXXXX.

Termenul de examinare:

prima instanță: 02.07.2019 – 26.07.2019

instanța de apel: 29.08.2019 – 22.10.2019

instanța de recurs: 23.12.2019 – 13.05.2020

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 26.07.2019, *cauza fiind examinată pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală*, Cazimir Alexandru, a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin.(2) lit. c) și d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 638 (șase sute treizeci și opt) unități convenționale, în echivalent bănesc suma de 31 900 (treizeci și una mii nouă sute) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de încredințare în administrarea bunurilor altor persoane pe un termen de 1 (un) an.

2. În sentință prima instanță a constatat în fapt că:

Cazimir Alexandru, în perioada de timp din luna aprilie 2019, până în luna mai 2019, având scopul însușirii bunurilor altei persoane, activând în calitate de șofer-livrator al Departamentului Tobacco a ÎCS „XXXXX” SRL cu sediul juridic pe XXXXX, mun. Chișinău, folosindu-se de situația de serviciu, profitând de faptul că i-au fost încredințate în administrare bunurile întreprinderii, a însușit suma de 16 500 lei, acumulată în rezultatul mai multor livrări de mărfuri sub formă de țigări, folosindu-le ulterior ilegal în scopuri personale fapt prin care a cauzat ÎCS „XXXXX” SRL, daune în proporții considerabile.

3. Nefiind de acord cu sentința, avocatul Druță Boris în numele inculpatului Cazimir Alexandru a declarat apel, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care în privința lui Cazimir Alexandru să fie dispusă încetarea procesului penal în legătură cu liberarea inculpatului de răspundere penală în condițiile art. 55 Cod penal și tragerea la răspundere contravențională cu aplicarea sancțiunii contravenționale sub formă de amendă.

În motivarea apelului, avocatul a menționat că, în cadrul examinării cauzei penale, inculpatul a solicitat liberarea de răspundere penală conform art. 55 Cod penal, în speță fiind prezente toate premisele pentru liberarea inculpatului Cazimir Alexandru de răspundere penală în condițiile art. 55 Cod penal cu tragere la răspundere contravențională și aplicare a sancțiunii contravenționale sub formă de amendă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 octombrie 2019, apelul avocatului Druță Boris în numele inculpatului Cazimir Alexandru a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și de drept, vinovăția inculpatului Cazimir Alexandru care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, apreciind faptele săvârșite de inculpat, încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat. Cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor.

La capitolul numirii pedepsei principale inculpatului Cazimir Alexandru, instanța de apel a considerat concluzia primei instanțe a fi corespunzătoare stării de drept, dar și întemeiată din punct de vedere al principiilor stabilirii pedepsei penale.

Analizând solicitările apelantului privind liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspunderea contravențională a inculpatului, instanța de apel a apreciat că respectiva solicitare este neîntemeiată.

În acest sens, instanța de apel a menționat că una din condițiile obligatorii stabilite de art. 55 din Codul penal este ca persoană să fi comis pentru prima dată o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, însă în speță infracțiunea comisă de Cazimir Alexandru este gravă, astfel încât prevederile art. 55 din Codul penal nu sunt incidente situației inculpatului.

Instanța de apel a considerat că este întemeiată concluzia primei instanțe, privind aplicarea unei amenzi penale inculpatului Cazimir Alexandru fiind o individualizare corectă în raport cu gradul de pericol social al infracțiunii comise dar și cu circumstanțele personale ale inculpatului.

Prin prisma ansamblului de împrejurări constat, instanța de apel a considerat că scopul de restabilire a echității sociale, corectare, precum și prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului cât și a altor persoane, va fi atins prin pedeapsa stabilită sub formă de amendă, concluziile primei instanțe fiind corect și întemeiate.

În concluzie, instanța de apel a conchis că pedeapsa aplicată lui Cazimir Alexandru a fost individualizată corect, este echitabilă și proporțională și corespunde scopului pedepsei penale.

5. Nefiind de acord cu hotărârile instanțelor, avocatul Druță Boris acționând în numele inculpatului, a declarat recurs ordinar, prin care, invocând în calitate de temeiuri de drept pentru recurs prevederile **art. 427 alin. (1) pct. 2) și 6) Cod de procedură penală**, a solicitat casarea sentinței și a deciziei instanței de apel, cu aplicarea în privința inculpatului Cazimir Alexandru a prevederilor art. 57 Cod penal, liberarea de răspundere penală în legătură cu căința activă și conform art. 55 Cod penal, să-i fie stabilită o pedeapsă contravențională.

În susținerea solicitărilor, avocatul a menționat că instanțele au avut tot temeiul de a lua în considerație prevederile art. 57 Codul penal. La fel instanțele insuficient au luat în calcul principiul individualizării pedepsei și a aplicat o pedeapsă exagerat de aspră. S-au negat circumstanțele atenuante ale lui Cazimir Alexandru, în sentință și decizie menționându-se că ele nu au relevanță suficientă. Apărarea, de asemenea susține că cele descrise în sentință și decizie au permis agravarea situației inculpatului fără a ține cont de cerințele art. 79 Cod penal. O sentință de judecată privind condamnarea persoanei se adoptă numai în condiția în care, în rezultatul cercetărilor judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de către instanță. Sentința de condamnare îi restrânge perspectiva de a avea o biografie curată, partea apărării în acest sens invocând că în speță au fost ignorate drepturile la un proces echitabil.

6. Referință asupra recursului declarat, nu a fost depusă.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din considerentele ce urmează.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din textul recursului declarat, Colegiul penal constată că, deși partea apărării a invocat incidența temeiurilor de casare a hotărârilor atacate, prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 2) și 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal atestă că recurentul în sensul respectivelor temeuri nu a expus nici o motivare, iar în esență criticile și solicitările acestuia se limitează la opinia privind asprimea pedepsei aplicate inculpatului, care se încadrează de drept în prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând materialele cauzei, instanța de recurs a stabilit că argumentele recursului apărării se întemeiază pe dezacordul în privința corectitudinii stabilirii pedepsei inculpatului, recurentul apreciind că în privința inculpatului urmau a fi aplicate concomitent prevederile art. 55, 57, 79 Cod penal.

În acest context, Colegiul penal menționează, că potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii

respectiv, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Analizând soluțiile instanțelor în speța examinată, Colegiul penal conchide că instanțele le-au motivat în mod corespunzător practicii judiciare, astfel că aplicând inculpatului pedeapsa sub formă de amendă, instanțele și-au argumentat soluția, ținând cont de toate circumstanțele cauzei.

Reieșind din prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod procedură penală, raportat la prezenta speță și anume la limitele noi a sancțiunilor prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, pedeapsa stabilită prin sentință sub formă de amendă în mărime de 638 (șase sute treizeci și opt) unități convenționale, în echivalent bănesc suma de 31 900 (treizeci și una mii nouă sute) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de încredințare în administrarea bunurilor altor persoane pe un termen de 1 (un) an, este legală, întemeiată și nu depășește limitele noi.

Cu referire la alegațiile recurentului precum că instanțele de grad inferior nu au ținut cont de prevederile art. 55 și 79 Cod penal, Colegiul penal l-a respinge ca fiind inadmisibile de drept întrucât potrivit prevederilor art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, *temeiurile menționate la alin. (1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel*, or, la caz, Colegiul penal atestă că sentința a fost atacată cu apel de către același avocat ce a declarat prezentul recurs ordinar, în apel ultimul criticând soluția primei instanțe doar în latura pedepsei principale și solicitând doar aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal.

Mai mult, la acest capitol Colegiul penal reține că avocatul a expus în recurs o poziție total denaturată, or, acesta în esență solicită aplicarea concomitentă a două prevederi legale din capitolul liberării de răspundere penală, care se exclud reciproc și nu pot fi aplicate concomitent de drept, fapt care denotă interpretări vădit eronate în materie din partea avocatului.

La fel, Colegiul penal atestă că recursul avocatului conține înserări de fraze de ordin general fără o coroborare clară între normele expuse și speța examinată, totodată ultimul criticând hotărârile instanțelor de fond în sensul că acestea conțin expuneri cu privire la agravarea situației inculpatului fără a ține cont de cerințele art. 79 Cod penal, iar în opinia recurentului o sentință de judecată privind condamnarea persoanei se adoptă numai în condiția în care, în rezultatul cercetărilor judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de către instanță.

În sensul dat, Colegiul penal reamintește avocatului că examinarea cauzei a avut loc pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura simplificată, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul beneficiind de reducerea limitelor de pedeapsă cu o treime. Prin urmare invocarea aspectelor privind stabilirea vinovăției prin cumulul de

probe examinat de către prima instanță, la etapa judecării cauzei în ordine de recurs în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, nu are temei legal întrucât această poziție expusă de avocat contravine însăși poziției inculpatului pe care-l reprezintă, or, ultimul a acceptat baza probatorie administrată la faza de urmărire penală, recunoscându-și vinovăția, posibilitatea atacării hotărârilor instanțelor de judecată limitându-se în latura stabilirii și individualizării pedepsei precum și a laturii civile.

Cu referire la alegațiile părții apărării precum că circumstanțele atenuante reținute în sarcina inculpatului Cazimir Alexandru nu au relevanță suficientă pentru instanța de apel, Colegiul penal l-a respinge ca fiind necorespunzătoare adevărului, or, în cuprinsul deciziei atacate instanța de apel nu a expus asemenea aprecieri asupra circumstanțelor stabilite pe caz.

În ce privește solicitările recurentului privind aplicabilitatea prevederilor **art. 55 Cod penal** în privința inculpatului Cazimir Alexandru, Colegiul penal reamintește avocatului că pentru aplicarea liberării de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională este necesară întrunirea obligatorie cumulativă a următoarelor condiții: a) infracțiunea săvârșită să fie din **categoria celor ușoare sau mai puțin grave**; b) să fie săvârșită pentru prima oară; c) inculpatul să-și recunoască integral vinovăția; d) să fie reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune; e) să se constate că corectarea persoanei vinovate este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

Prin sentință Cazimir Alexandru, a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de **art. 191 alin.(2) lit. c) și d) Cod penal**, care potrivit prevederilor art. 16 Cod penal, **face parte din categoria infracțiunilor grave**.

Prin urmare, Colegiul penal a stabilit că aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal în respectiva cauză penală, este inadmisibilă de drept constatând impedimentul categoriei infracțiunii comise de către Cazimir Alexandru.

Astfel, Colegiul penal conchide că instanța de apel respingând apelul părții apărării, corect a ținut cont de caracterul și gradul infracțiunii comise, fiind o infracțiune gravă, iar pedeapsa aplicată de prima instanță corect a fost individualizată inclusiv prin prisma prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală.

Motivele la care a făcut referire recurentul în vederea susținerii oportunității aplicării unei pedepse mai blânde, au fost examinate și apreciate de către prima instanță, fapt care a generat aplicarea unei pedepse legale, întemeiate și care este în interiorul noilor limite stabilite prin aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, careva erori în acest sens nefiind constatate.

Așadar, în opinia Colegiului penal, instanța de apel corect a concluzionat că inculpatului i-a fost aplicată o pedeapsă în limitele prevăzute de sancțiunea legii de comiterea cărei a fost recunoscut vinovat, motiv din care nu există temei pentru atenuarea pedepsei sau pentru liberarea de răspundere penală.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate, motiv din care se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul Druță Boris în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Druță Boris, în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 octombrie 2019, în cauza penală în privința lui **Cazimir Alexandru XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **26 iunie 2020**.

Președinte
Judecătorii

/semnătură/
/semnătură/
/semnătură/

Timofti Vladimir
Toma Nadejda
Boico Victor